

Súd: Okresný súd Revúca
Spisová značka: 7P/59/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6819202362
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 12. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Vladislav Ďurkáš
ECLI: ECLI:SK:OSRA:2020:6819202362.7

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Revúca sudcom Mgr. Vladislavom Ďurkáňom, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa P. Q., K.. XX.XX.XXXX, trvale bytom ako matka, zastúpené kolíznym opatrovníkom, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Revúca, dieťa matky Q. Q., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Š. XXX/XX, Y. a otca Š. O., K.. XX.XX.XXXX, I. O. Y., I.Č.. V. D. O. K.. XX, O. XXXXX W., Q., Š. S., o návrhu matky na zvýšenie výživného na maloleté dieťa, takto

rozhodol:

I. Mení sa rozsudok Okresného súdu Revúca č.k. 4P 56 2010-69 zo dňa 16.12.2010 v časti vyživovacej povinnosti na mal. P. Q., K.. X.X.XXXX a to tak, že otec je povinný platiť výživné na maloletého P. Q.Y., K.. X.X.XXXX v sume 140 Eur mesačne vždy do posledného dňa kalendárneho mesiaca vopred k rukám matky maloletého počnúc dňom 23.12.2019.

II. Zameškané výživné na maloletého za obdobie od 23.12.2019 do 31.12.2020 v sume 416,13 Eur je otec povinný zaplatiť do 30 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

odôvodnenie:

1. Matka maloletého P. Q., K.. XX.XX.XXXX, podala na tunajší súd dňa 23.12.2019 návrh, ktorým sa od otca domáhala zvýšenia výživného na maloletého P., a to zo sumy 50 Eur na sumu 140 Eur, spätne, od zákonom možného.

2. Svoj návrh matka odôvodnila tým, že od roku 2010 otec opustil rodinu a odišiel za prácou do zahraničia, z jeho strany nebol žiaden kontakt s deťmi a nemal absolútne snahu plniť si vyživovaciu povinnosť. V roku 2011 až 2014 dostávala matka náhradné výživné. Potom, čo otca našli na základe trestného rozkazu č.k. 1T/95/2014 v krajine pobytu, začal si ako tak plniť vyživovaciu povinnosť, ale nikdy to nebolo pravidelne, on mal asi prehľad, ako si to môže z hľadiska zákona dovoliť, matka mala preto zviazané ruky, a o potreby detí sa musela postarať tak či tak, prácou na plný úväzok a brigádami. Matka aktuálne pracuje v sklade u zamestnávateľa MOSS.SK s.r.o. Revúca, s priemerným príjmom 1100 Eur, výška príjmu otca jej nie je známa a nebola ani pri prvom určovaní výživného v konaní sp. zn 4P/56/2010. Otec nikdy za celé obdobie deťom neprispel na nijaký krúžok, či výlet, nezaujímalo ho ani ich zdravie. Matka uviedla, že už nie je v takej fyzickej kondícii ako pred 8 rokmi, ťažšie zvláda pracovať 12 h denne. Nechce, aby deti už pred cieľmi padli na nižšiu životnú úroveň. Podľa matky je v možnostiach otca postarať sa aspoň teraz o jedno dieťa bez toho, že jeho matka musí dieťa tiež mať len jedno zdravie a deti sú odkázané už dlho len na ňu. Po ich tel. dohovore sľúbil, že keďže mu prestala vyživovacia povinnosť na dcéru P. od sept.2019, pretože ukončila strednú školu a na vysokú ide až v roku 2020, bude i naďalej prispievať sumu 100 Eur, ktorá bude určená bude pre syna, no žiaľ nič z toho nesplnil, šlo z jeho strany o lži a klamstvá.

3. Podaním doručeným súdu dňa 05.02.2019 matka špecifikovala výdavky na maloletého, a to mesačne: na lieky 20 Eur, oblečenie 15-20 Eur, hygienické potreby, sterilná gáza na rany, mokvajúci ekzém - 10-15 Eur, stravu peňažne neocenila, ale uviedla, že maloletý sa stravuje len doma, pretože má alergiu na vajcia a bielok, taktiež medzi výdavky zahrnula náklady na teplo, elektrinu a taktiež vitamíny, ovocie a sladkosti v sume 15 Eur. Za posledný polrok cca od augusta 2019 mala matka na maloletého jednorazové výdavky: 50 Eur na jesennú a zimnú vetrovku, 57 Eur na topánky, 30 Eur na nohavice, 24 Eur na košele, 0 eur na čiapky spodné prádlo a rukavice, 45 Eur na oblečenie a obuv na telocvik, 55 Eur na školské potreby, 84 Eur za okuliare, 100 Eur za tzv. Venček, 20 Eur za mikinu ako všetci v triede, 20 Eur do triedneho fondu, 45 Eur na tanečnú. V podaní tiež matka uviedla, že maloletý navštevuje 2 až 3x do roka očnému lekárovi v Rimavskej Soboti, zubné prehliadky, ošetrenia a detskú lekárku v Revúcej, podrobuje sa homeopatickej liečbe ekzému. Z kortikoidov a silných liekov mal pozastavený rast, no už sa pohol v raste, častejšie mu preto musí kupovať oblečenie, telo zareagovalo a ide to rýchlejšie keď to porovná s dcérou. Syn je síce deviatak, ale výzorovo je ako šiestak. Matka poukázala na náklady v domácnosti v súvislosti s dedičným ochorením staršej dcéry- osteogenesis imperfecta- lámavosť kostí. Uviedla, že dcéra v roku 2019 zmaturovala na Obchodnej akadémii, s čím- dennodenným dochádzaním do školy- mali neskutočné výdavky, ale matka sa vždy snažila. Matka doplnila, že výživné žiada určiť od septembra 2019, kedy maloletý nastúpil do 9. ročníka, s čím sa zvýšili predpokladané náklady (venček, spoločenské oblečenie a obuv, školský výlet a ostatné už spomenuté výdavky).

4. Súd vo veci maloletého dňa 07.04.2020 vydal neodkladné opatrenie, ktorým dočasne, do právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej zaviazal otca prispievať na výživu maloletého Dominika sumou 100 Eur mesačne. To rozhodnutie okrem iného odôvodnil aj tým, že je v schopnostiach otca platiť výživné vo vyššej, a pre maloletého nevyhnutnej miere. Otec mal naposledy určenú vyživovaciu povinnosť voči vtedy 2 maloletým deťom ešte v roku 2010, spolu na obe deti v sume 100 Eur, a to za situácie, kedy jeho priemerná mzda bola súdom ustálená na 325 Eur a mal ešte ďalšiu vyživovaciu povinnosť voči maloletej dcére zo skoršieho manželstva. Súd poukázal aj na to, že v trestnom konaní a trestnom rozkaze ešte z roku 2014 bolo konštatované, že otec aj keď poberal dávku v nezamestnanosti v Španielsku, tak mu to umožňovalo platiť výživné (v tom čase určené spolu v sume 100 Eur). Súd aj bez znalosti príjmov otca vychádzal z toho, že otec dlhodobo žije v Španielsku, teda v krajine kde minimálna mzda za rok 2019 patrí medzi najvyššie v Európe a je viac ako 2 násobne vyššia ako na Slovensku (1050 Eur) a kde vďaka výrazne sociálne nastavenej ekonomike Španielsko patrí ku krajinám s najvyššou životnou úrovňou obyvateľov (17. vo svete podľa indexu sociálneho rozvoja, Slovensko je 35.) aj napriek vysokej miere nezamestnanosti v krajine (14 %), čo indikuje vysokú mieru sociálnych istôt a vyšší životný štandard aj v prípade straty zamestnania. Voči uvedenému neodkladnému opatreniu sa otec neodvolal.

5. Súd po oboznámení sa s návrhom vykonal dokazovanie výsluchom matky maloletého a zástupcu kolízneho opatrovníka, oboznámením sa s listinnými dôkazmi- lustrácie REGOB a Soc. Poist'ovne, potvrdenie o výške príjmu zamestnanca týkajúci sa matky, správa Soc. poisťovne týkajúca sa rodičov maloletého, správa Soc. poisťovne č.l. 48 zo dňa 29.1.2020, dopyt - odpoveď UPSVaR RA 27.1.2020 s priloženými potvrdeniami o poberaní prídavkov na dieťa za r. 2019 a 2020, potvrdenie o tom, že otec nepoberá dávku v hmotnej núdzi, potvrdenie o tom, že matka nepoberá dávku v hmotnej núdzi, potvrdenia o vedení v evidencii uchádzačov o zamestnanie, lustrácia ODI č.l. 60, vyjadrenie matky č.l. 63-65, potvrdenie o príspevku na výpomoc 19,51 Eur, potvrdenia o platbe poisťného ročne 322,22, mesačne 27,53, poisťná zmluva č.l. 69-70, výdaje SIPO, Orange Internet TV+internet, výdavky na sumu 84,40 Eur 26.8.2019, správa UPSVaR RA č.l. 90, fotografie maloletého preukazujúce výskyt atopického ekzému č.l. 83-85, úradný záznam č.l. 124, preklad dožiadania č.l. 89/2020 č.l. 135-157, z obsahu spisu 8Pc 10 2020, číta sa návrh a vyjadrenie otca z č.l. 32 zo dňa 19.10.2020, trestný rozkaz sp. zn. 1T 95 2014, text článku na internetovej stránke eures .sk týkajúci sa životných pomerov v španielsku.

6. V zmysle správy kolízneho opatrovníka zo dňa 10.02.2020 matka maloletého spolu s maloletým a dcérou obývajú dva a pol izbový byt, ktorý je vo vlastníctve matky mal. detí. Byt je štandardne zariadený, hygiena bývania je na požadovanej úrovni. V byte je zavedená voda aj elektrina. Matka mal. dieťaťa je zamestnaná vo firme MOSS, jej príjem činí cca 840€ mesačne. Mal. P. navštevuje 9.ročník ZŠ v Revúcej. Jeho ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Sedláková - Knotková. Dominik má atopický ekzém, preto výdavky na rôzne druhy mastí dosahujú aj výšku 20 € mesačne. Maloletý používa okuliare, ktoré mu matka zakupuje cca raz ročne v sume cca 100€, taktiež navštevujú dvakrát ročne očnému lekárovi v Rimavskej Soboti. Okrem uvedeného matka uvádza výdavky súvisiace s bývaním vo výške 216 € mesačne, platba za používanie internetu vo výške 24 € mesačne, platba za výdavky na telefón pre maloletého vo výške

15 € mesačne, výdavky súvisiace so školou - absolvovanie prvého plesu vo výške 100 € za samotný ples, 50 € platba tanečnej školy, výdavky ešte budú predstavovať oblek a spoločenské topánky pre maloletého. Maloletý užíval pre svoj nepriaznivý zdravý stav lieky, ktoré zastavili jeho rast. Matka začala liečbu homeopatiou, tieto lieky maloletý už v súčasnej dobe neužíva a jemu sa rast upravil a v súčasnej dobe má matka maloletého výdavky so zakupovaním najmä šatstva pre maloletého. Výdavky na hygienu a opotrebovania šatstva u maloletého sú taktiež zvýšené, nakoľko maloletý používa rôzne druhy masť, čím sa mu znečisťuje oblečenie a telo, čím má zvýšené výdavky na hygienu a opotrebovanie šatstva. Na základe uvedeného poberá z ÚPSVR Revúca peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou, alebo opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia a to vo výške 19,51€.

7. Na pojednávaní matka uviedla, že od podania návrhu sa zmenilo zásadne len to, že maloletý P. nastúpil na gymnázium. Čo sa týka nákladov na lieky resp. na zdravotné problémy syna, na stravu, oblečenie, hygienu a ostatné potreby to je v priemere rovnaké. Aktuálne má syn problém s atopickým ekzémom, je to spôsobené stresom, nástupom na novú školu. Má vyššie výdavky, keďže obe deti, teda aj staršia dcéra aj maloletý syn sú momentálne vyučované formou dištančnej výučby, teda matka musela zakúpiť notebook a tlačiareň. Čo bolo náklad 568 Eur. Z výdavkov uvedených v návrhu a jeho doplnení bola matke vrátená platba za venček, ktorý sa z dôvodu pandémie neuskutočnil. Ostatné náklady s tým súvisiace ako oblečenie však boli vynaložené. V súvislosti so súčasnou zdravotnou situáciou syna zhruba dva mesiace má matka zvýšené náklady, nakoľko mu dáva zdravú stravu, detskú stravu, teda bez E-čiek, bio a dia produkty napr. aj dvakrát do dňa je to výživa, detská výživa v cene cca 70 centov. Dáva mu však ešte aj klasické jedlo, čo si však vyžaduje doplnenie liekmi, teda kreon, na lepšie trávenie, to je cca 4,18 eur na dva týždne, zodak 8 eur na tri mesiace. Čo sa týka sladkostí bio a dia keksy, ktoré nestoja ako klasické, 40 centov ale 1 euro až 1,20 Eur za kus. V súvislosti s ekzémom mu aktuálne aplikuje krém, ktorý stojí cca 96 centov na dva dni. Čo sa týka všeobecne nákupov tak základný nákup potravín zeleniny, ovocia robím každú sobotu čo je 35-40 Eur, ale maloletému aj počas týždňa dokupuje špeciálne potraviny. Teda v súvislosti s uvedeným zdravotným stavom maloletého došlo k navýšeniu nákladov na jeho stravu cca o 30-35 eur. Matka naďalej uhrádza inkaso cca vo výške 216 Eur, taktiež spláca hypotéku na byt, v ktorom býva, ktorá bola cca pred dvoma rokmi navýšená na 169 eur mesačne, platí poisťky, na ktoré poukazovala v predchádzajúcich podaniach, taktiež hradí povinné zmluvné poistenie za motorové vozidlo, ktoré ešte nie je prepísané na ňu, ale ona ho využíva, ide o auto, ktoré zdedila po otcovi. Platí PZP za príviesný vozík 27 eur ročne. Matka tiež uviedla, že staršia dcéra nastúpila na vysokú školu a sama si dala návrh na zvýšenie výživného na čo otec dvakrát už zaplatil požadovanú sumu 140 Eur bez toho, aby ho na to zaviazal súd.

8. Z matkou predložených výpisov z účtu vyplýva, že otec v decembri 2019 na výživu na mal. Dominika zaplatil 250 Eur, vo februári 2020 sumu 100 Eur, v apríli 2020 150 Eur, 29.mája 2020 200 Eur, 1. júla 100 Eur, 29. júla 2020 100 Eur, 2.septembra 2020 100 Eur, 2. októbra 2020 100 Eur, 2. novembra 2020 100 Eur, 1. decembra 2020 100 Eur. Spolu tak zaplatil na maloletého od podania návrhu 1300 Eur.

9. Z rozhodnutia Gymnázia Martina Kukučina v Revúcej zo dňa 22.5.2020 vyplýva, že maloletý P. bol prijatý do prvého ročníka Gymnázia M.K., Clementisova 1166, Revúca.

10. Lustráciou súdnych konaní tunajšieho súdu a dopytom na Okresný súd Rimavská Sobota bolo zistené, že vyživovacia povinnosť na Z. O. bola naposledy určovaná v konaní na Okresnom súde Revúca sp. zn. 1P/81/2003. Zo spisu 4P/56/2010 vyplýva, že bola určená v sume 66 Eur.

11. Z odpovede od dožiadaného súdu súd zistil, že otec maloletého je zamestnaný v spoločnosti CAPITRANS, S.L., v roku 2019 dosiahol mzdu oslobodenú od daní v sume 15 038,95. Priemerný príjem otca tak bol cca 1253 Eur mesačne. Je vlastníkom motorového vozidla, v Katastri nefiguruje ako vlastník nehnuteľností. Na zistených bankových účtoch za rok 2019 nedisponoval zostatkami vyššej sumy.

12. Z potvrdenia o výške príjmu matky vystaveného zamestnávateľom matky za rok 2019 a z výplatných pásov matky za mesiace 2//2020, 3/2020, 5/2020, 7/2020, 9/2020 a 10/2020 vyplýva, že priemerný príjem matky je po zaokrúhlení 1012 Eur mesačne. Z platobného príkazu za obdobie 8/2019 predloženého matkou vyplýva výplata dávky v sume 19,51 Eur. Z potvrdenia o poberaní prídavkov na dieťa za rok 2019 a január 2020 vyplýva, že matka poberá prídavok na dieťa v sume 24,34 Eur. V zmysle poisťnej zmluvy č. 9201775681 matka hradí za životné poistenie mesačne poisťné za seba a maloletého

v sume 27,53 Eur. Z poukazu na úhradu vyplýva, že za TV a internet hradí 24,91 Eur mesačne, za iné služby telekomunikačnému operátorovi hradí 73,50 Eur, z čoho podľa tvrdenia matky 15 Eur je na synov mobil. Z pokladničných blokov vyplýva každoročný nákup okuliarov pre mal. Dominika, naposledy v r 2019 v sume 84,40 eur.

13. Z informácií na internetovej stránke Európskych služieb zamestnanosti www.eures.sk <<http://www.eures.sk>> vyplýva, že náklady na prenájom v Španielsku sa líšia od mesta k mestu a je ťažké to generalizovať. Vo všeobecnosti sú však najdrahšie mestá: Madrid, Barcelona, Bilbao, Vitoria a San Sebastián. Život v centre veľkého mesta je vždy drahší ako na predmestí alebo v okolí miest, hoci tu existuje veľmi dobré dopravné spojenie vlakmi alebo autobusmi, pričom cesta do centra netrvá dlhšie ako 30 minút. Na uvedenie príkladu, cena nájmu jednoizbového bytu je medzi € 400 a € 600. Ak má byť 2 izby, cena sa pohybuje okolo € 500 a € 900. Nájom jedinej izby môže stáť od € 180 do € 300 mesačne bez nákladov na elektrinu, vodu, plyn, telefónne účty, ktoré sa zvyčajne platia každé 2 mesiace. Vo všeobecnosti sú náklady na život v Španielsku prijateľné a je tu univerzálny, slobodný prístup k nevyhnutným sociálnym službám ako zdravotníctvo či vzdelanie. Na uvedenie príkladu nákladov na život v Španielsku sme vybrali ceny niektorých každodenných komodít, ktorých cena sa prirodzene mení v jednotlivých obchodoch, regiónoch i mestách:

- bochník chleba: € 0,95,
- liter mlieka: medzi € 0,70 a € 1,30,
- tucet vajec: medzi € 1,60 a € 2,20,
- kilo jablk: € 1,80,
- kilo paradajok: € 2,50,
- fľaštička šampónu: € 3,
- deodorant: € 2,
- sukňa alebo nohavice: € 60,
- národné alebo regionálne noviny: € 1,20 (€ 2,20 v nedeľu),
- aspirín: € 3,20,
- lístok do kina: medzi € 7 a 9,
- káva: medzi € 1,10 a € 1,30,
- pivo: medzi € 1,50 a € 2,
- hamburger: € 2,95,
- menu: od € 9.

14. Podľa § 62 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej ako „Zákon o rodine“), plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé za žiť.

15. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

16. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

17. Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

18. Podľa § 63 ods. 1 Zákona o rodine, rodič, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, je povinný preukázať ich súdu, predložiť podklady na zhodnotenie svojich majetkových pomerov a umožniť súdu sprístupnením údajov chránených podľa osobitného predpisu zistenie aj ďalších skutočností potrebných na rozhodnutie. Ak si rodič nesplní túto povinnosť, predpokladá sa, že výška jeho priemerného mesačného príjmu predstavuje dvadsaťnásobok sumy životného minima.

19. Podľa § 2 písm. a) zákona č. 601/2003 Z. z. o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov, za životné minimum fyzickej osoby alebo fyzických osôb, ktorých

príjmy sa posudzujú podľa § 3 spoločne, sa považuje suma alebo úhrn súm 189,83 Eur mesačne, ak ide o jednu plnoletú fyzickú osobu.

20. Podľa § 63 ods. 2 Zákona o rodine, u rodiča, ktorý má príjmy z inej než závislej činnosti podliehajúcej dani z príjmu, súd neberie do úvahy výdavky, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť alebo ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť v takom rozsahu v súvislosti s touto činnosťou, a možnosti a schopnosti povinného posudzuje podľa predpokladaného príjmu, aký by povinný dosiahol, ak by tieto výdavky nere realizoval.

21. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

22. Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine, právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späť odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

23. Podľa § 78 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa menia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh. Pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov

24. Matka maloletého P. sa podaným návrhom domáhala zvýšenia vyživovacej povinnosti otca voči maloletému. Výživné otca maloletého bolo naposledy upravené rozsudkom Okresného súdu Revúca č.k. 4P 56 2010-69 zo dňa 16.12.2010. Stanovenie vyživovacej povinnosti povinného rodiča nie je nemenné. Môže dôjsť totiž k zmene pomerov ako na strane povinného, tak aj na strane oprávneného a pokiaľ sa výrazným spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov, môžu znamenať dôvod pre novú úpravu vyživovacej povinnosti. Súd pri svojom rozhodovaní v takomto konaní zisťuje okolnosti dôležité pre určenie pôvodnej vyživovacej povinnosti a posudzuje, či sa tieto okolnosti podstatne a výrazným spôsobom zmenili, či podstatne a výrazným spôsobom zasahujú do pomerov účastníkov a či ide o zmenu, ktorá je spôsobilá prívodiť potrebu novej úpravy vyživovacej povinnosti. Pre zistenie, či je dôvodné zmeniť rozhodnutie o výživnom súd primárne skúmal, či od posledného rozhodnutia došlo k takej zmene pomerov, ktorá by odôvodňovala zmenu rozhodnutia súdu o výživnom. Nie akákoľvek, ale len podstatná zmena pomerov či už na strane maloletého dieťaťa alebo výživou povinnej osoby, predstavuje dôvod na zmenu rozhodnutia súdu o výživnom.

25. Za najpodstatnejší parameter pri určovaní výživného sa považuje bežný príjem a majetkové pomery povinnej osoby s tým, že tento reálny stav konfrontuje s potenciálom (možnosťami) povinného rodiča. Výživné je totiž určené povinnému rodičovi na základe jeho možností a schopností. Je síce zrejmé, že deti majú zdieľať životnú úroveň oboch rodičov, avšak samotná okolnosť, že rodič, ktorému je dieťa zverené, má vyšší životný štandard alebo vyšší príjem, neznamená, že to povinného rodiča zbavuje zodpovednosti a znižuje rozsah jeho vyživovacej povinnosti. Okrem toho rodič, ktorý, sa o dieťa aj osobne stará a zabezpečuje mu bytové a iné potreby, si vyživovaciu povinnosť už plní týmto naturálnym spôsobom. V neposlednom rade je úplne bežné, že takýto rodič, ak má lepšie pomery, deťom dopraje vyšší štandard bez ohľadu na to, aké výživné druhý rodič platí. V našej spoločnosti je u väčšiny rodičov bežná ich ochota sa uskromniť, aby mohli splniť potreby svojich detí.

26. Uvedené platí aj opačne, teda ak rodič, ktorému je dieťa zverené, má nižší životný štandard, neznamená to, že by životný štandard detí nemohol byť zvýšený práve z výživného povinného rodiča, ktorému to pomery dovoľujú.

27. Pomery rodiča, ktorý sa o dieťa osobne stará sú pri určovaní vyživovacej povinnosti sekundárne a nie je potrebné ich dokazovať v takom rozsahu ako príjem a majetkové pomery rodiča povinného na platenie výživného. Súd preto pri rodičoch, ktorí sa o deti starajú, zisťuje len ich bežný príjem a základné majetkové pomery, či majú ďalšie vyživovacie povinnosti, avšak podrobné dokazovanie už ďalej nevykonáva.

28. Ďalším parametrom pre určenie výživného, ktorý súd pri určovaní výživného skúma, sú potreby oprávnených osôb. Zo svojej praxe ako aj z judikatúry vo veciach výživného súd zistil, že potreby dieťaťa v určitom veku a v určitej sociálnej skupine - sú v celkovom vyčíslení približne rovnaké, rozdiely sú často len v jednotlivých položkách. Výnimku tvoria situácie, ak mal. deti majú výrazne zhoršený zdravotný stav, prípadne, ak sú veľmi talentované a venujú sa finančne nákladnej športovej či umeleckej činnosti; v takom prípade je nutné podrobnejšie skúmanie, ktoré výdavky sú nevyhnutné na vynaloženie, prípadne zodpovedať otázku, či si dieťa vzhľadom na pomery rodičov môže takúto nákladnú činnosť dovoliť. V ostatných prípadoch pokiaľ niektoré dieťa má napr. vyššie nároky na stravu, je možné uvedený zvýšený náklad kompenzovať zníženými výdavkami na iné položky, ako sú napr. záujmy, kultúra a podobne. V konečnom dôsledku aj oprávnené potreby dieťaťa môžu byť uspokojené len do takej miery a v takej kvalite, ktorá zodpovedá životnej úrovni rodičov, tie isté potreby dieťaťa môžu byť uspokojované v rôznych štandardoch.

29. Vykonaným dokazovaním súd dospel k záveru, že návrh matky je v plnej miere dôvodný. K podstatnej zmene pomerov došlo tak na strane výživným povinného otca, ako ja na strane oprávneného dieťaťa.

30. Naposledy súd rozhodoval o výživnom pred desiatimi rokmi, maloletý mal v tom čase 5 rokov. Súd vtedy pri určovaní výživného vychádzal z preukázaného príjmu otca 325 Eur mesačne. Otcovi bola určená vyživovacia povinnosť na maloletého v sume 50 Eur a v rovnakej sume bol otec zaviazaný na platenie výživného na dcéru P.. Otec mal ešte vyživovaciu povinnosť k maloletej dcére z predchádzajúceho manželstva Z. O. v sume 66 Eur. Iné výdavky otca z rozsudku nevyplývali. V tomto konaní mal súd preukázaný príjem otca priemerne vo výške 1253 Eur mesačne. Otec maloletého dlhodobo žije v Španielsku, o maloletého syna záujem nejaví, v minulosti neplatil výživné, za čo bol odsúdený trestným rozkazom č.k. 1T/95/2014 na podmienený trest odňatia slobody, aktuálne otec výživné od podania návrhu v rôznych sumách nepravidelne hradí. Otec sa napriek riadne (a opakovane) doručenej výzve k návrhu nevyjadril, žiadne svoje výdavky nedeklaroval ani nepreukázal. Zo spisu č.k. 8Pc/10/2020 súd zistil, že otec súhlasil s návrhom plnoletej dcéry Dominiky na zvýšenie výživného na sumu 140 eur mesačne, ktoré už otec podľa tvrdenia matky 2 krát zaplatil. Keďže otec v zmysle odpovede zahraničných orgánov nefiguruje v španielskom Katastri nehnuteľností ako vlastník nehnuteľností, súd pri stanovení nevyhnutných výdavkov otca vychádzal z priemerných cien za nájomné v Španielsku, a dospel k záveru, že ak by otec býval sám v podnájme v 1 izbovom byte (čo však z doručeníek a potvrdenia o výsledku doručenia dožiadania nevyplýva) platil by priemerne cca 500 Eur (v zmysle informácií na internetovej stránke [www. eures.sk](http://www.eures.sk)). Pri podobných, resp. mierne vyšších cenách potravín, oblečenia a hygienických pomôcok v Španielsku ako na Slovensku, má podľa názoru súdu otec pri zistenom príjme dostatok prostriedkov na platenie výživného na maloletého v matkou požadovanej výške 140 Eur, ako aj na platenie ostatných vyživovacích povinností (140 eur na dcéru Dominiku, s ktorou prejavil otec súhlas, a 66 Eur na dcéru Henrietu zo skoršieho manželstva) a na zabezpečenie vlastných potrieb. Je však nutné poukázať aj na znenie § 62 ods. 5 Zákona o rodine, v zmysle ktorého výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov, teda každý rodič má povinnosť v prvom rade zabezpečiť výživu svojho dieťaťa a až následne má právo využiť zostávajúce finančné prostriedky na uspokojovanie svojich vlastných potrieb.

31. Zároveň súd dospel k záveru, že pomery sa podstatným spôsobom zmenili aj u maloletého, ktorý je od poslednej úpravy pomerov o 10 rokov starší, toho času už je žiakom gymnázia, má zdravotné problémy- trpí atopickým ekzémom- vyžadujúce si zvýšené výdavky. Súdu je aj bez bližšieho skúmania výdavkov z jeho úradnej činnosti známe, že výdavky u 15 ročného chlapca sú vo všeobecnosti podstatne vyššie ako u 5 ročného dieťaťa. Súd považoval výdavky na lieky, školské potreby, hygienické pomôcky súvisiace aj s atopickým ekzémom maloletého prezentované matkou za primerané (cca 45 Eur). V neodkladnom opatrení vychádzajúc z vykonaných dôkazov súd ustálil, že náklady za stravu na maloletého sú 120 Eur mesačne (t.j. cca 4 Eur na deň) a celkové odôvodnené a preukázané náklady na maloletého tak presahujú sumu 200 Eur. Z výpovede matky maloletého na pojednávaní súd zistil, že v čase rozhodovania súdu sa maloletému opäť zhoršil zdravotný stav v súvislosti s atopickým ekzémom, čo si vyžaduje zvýšené výdavky jednak na stravu a jednak na lieky a maste, dokopy zhruba o 30 až 35 Eur. Spolu s ostatnými výdavkami na oblečenie, cestovanie za lekárom, telefón a inými matkou uvádzanými jednorazovými nákladmi tak súd ustálil výdavky na maloletého na sumu 260 Eur. U otca, ktorý sa žiadnym iným spôsobom nepodieľa na výchove a starostlivosti o svojho maloletého syna, ktorý navyše trpí zdravotnými problémami zaťažujúcimi rodinný rozpočet, sa musí tento jeho nezáujem vykompenzovať aspoň v zvýšenej miere finančnej podpory maloletého v podobe výživného. Súd preto

návrhu matky vyhoveli a zvýšili naposledy určené výživné otca na maloletého na sumu 140 Eur, čo predstavuje zhruba polovicu skutočných výdavkov na maloletého.

32. Súd pri svojom rozhodovaní zohľadňoval aj pomery matky, ktorá sa o maloletého osobne stará. Pri poslednom určovaní výživného tvoril príjem matky rodičovský príspevok a dávka v hmotnej núdzi, spolu 271,48 Eur. Aktuálne je matka zamestnaná s priemerným príjmom cca 1012 eur a poberá peňažný príspevok na kompenzáciu zvýšených výdavkov súvisiacich s hygienou maloletého opotrebovaním šatstva, bielizne, obuvi a bytového zariadenia v sume 19,51 Eur. Z uvedeného príjmu matka hradí okrem potrieb maloletých detí aj pravidelné mesačné výdavky súvisiace s bývaním, internetom, telekomunikačné služby, spláca hypotéku, uhrádza poisťku, spolu presahujúce 450 Eur. Ako už súd vyššie uviedol, príjmy rodiča, ktorý sa o maloleté dieťa stará, súd z pohľadu určenia vyživovacej povinnosti povinného rodiča len sekundárne, a slúžia na porovnanie životnej úrovne rodičov, na ktorej má maloletý právo sa podieľať. V prípade ak sú aj tieto pomery lepšie ako pri poslednom určovaní výživného, automaticky to neznamená, že vyživovacia povinnosť rodiča, ktorý sa o dieťa osobne nestará by mala byť nižšia.

33. Matka sa návrhom podaným dňa 23.12.2019 domáhala určenia vyživovacej povinnosti na maloletého „späťne od zákonom možného dátumu“. Súd nezistil, také dôvody hodné osobitného zreteľa, ktoré by odôvodňovali zvýšenie vyživovacej povinnosti od skoršieho dátumu ako od podania návrhu. Zvýšené výživné v sume 140 Eur mesačne je preto otec povinný platiť odo dňa podania návrhu, t.j. od 23.12.2019. Za obdobie od uvedeného dátumu do konca kalendárneho mesiaca, v ktorom súd o výživnom rozhodoval, otcovi vznikol dlh na výživnom, ktorý predstavuje rozdiel medzi sumou, ktorú otec na výživné mal zaplatiť (1716,13 Eur), a sumou, ktorú skutočne zaplatil (1300 Eur), t. j. 416,13 Eur. Súd vzhľadom na výšku tejto sumy otcovi umožnil zaplatiť ju v dlhšej, a to 30 dňovej lehote od právoplatnosti tohto rozsudku.

sudca

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je možné podať odvolanie v lehote do 15 dní od jeho doručenia na Krajský súd v Banskej Bystrici prostredníctvom podpísaného súdu.

Nakoľko sa však matka maloletého dieťaťa a kolízny opatrovník po vyhlásení rozsudku vzdali práva podať odvolanie, toto právo nemajú.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne a čoho sa odvolateľ domáha.

Podľa § 365 ods. 1 Civilného sporového poriadku odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonával navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 Civilného sporového poriadku odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.